

BOEK 1
DE VLIETENDE WERELD

Fujisan

KAWAMURA

ROMAN

KAWAMURA

FUJISAN

De Vlietende Wereld

Boek 1

2023

De Vlietende Wereld Uitgeverij
Amsterdam

Eerste druk mei 2023

Copyright © 2023 Kawamura

Auteur: Kawamura

Omslagontwerp: Senne Trip

Illustraties: Senne Trip

Vormgeving binnenwerk: DVW Uitgeverij

Druk: Pumbo.nl

Roman

ISBN 978-90-832757-0-3

NUR 301

www.devlietendewereld.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor de musiciennes

Preview

Voorwoord

Dierbare lezer,

Je staat op het punt de Vlietende Wereld te betreden, een wereld waarin niets is wat het lijkt. Wellicht zal het je opvallen dat er overeenkomsten zijn met jouw wereld. Dat is een illusie. Alles wat door mij is opgetekend, is een product van verbeeldingskracht.

Als je deze bladzijde omslaat, dan geef je daarmee aan dat je begrijpt dat alles wat je hierna leest fictie is.

Vanuit de Vlietende Wereld,

Kawamura

“Vanaf mijn zesde had ik een obsessie voor het tekenen van de vorm van dingen. Sinds mijn vijftigste heb ik een zeer groot aantal tekeningen gepubliceerd, maar ik ben ontevreden over alles wat ik voor mijn zeventigste heb gemaakt. Het was op drieënzeventigjarige leeftijd dat ik bijna de werkelijke natuur en vorm van vogels, beesten, insecten, vissen, planten, enzovoort onder de knie had.

Dus, op tachtigjarige leeftijd zal ik grote vooruitgang hebben geboekt, als ik met dezelfde toewijding doorga.

Op negentigjarige leeftijd zal ik tot het wezen der dingen zijn doorgedrongen.

Op honderdjarige leeftijd zal ik een nog hoger niveau hebben bereikt, dat ik niet kan definiëren.

En op de leeftijd van honderd en nog een paar dozijn jaren zal elke stip en elke lijn van mijn penseel tot leven komen.

Ik doe een beroep op hen die net zo lang leven als ik om na te gaan of ik mijn woord houd.”

Katsushika Hokusai (75 jaar), 1835, Japan

Dag 1 – John

Ik ben teruggekeerd naar het verleden. Teruggekeerd naar de plek waar het allemaal begon. Haar wereld. Tot voor kort had ik dat niet gekund, maar nu ben ik hier zonder angst en lig ik midden in de nacht ontspannen op mijn futon. De herinneringen die me zolang hebben gekweld, hebben hun lading verloren. Het is alsof ik met een gum door de tekeningen van mijn leven ben gegaan en hier en daar de emoties heb uitgevlakt.

De trage, melancholieke klanken van fluit en klarinet worden afgewisseld door de tedere tonen van de harp in het *Introduction et Allegro* van Ravel. Het is een van mijn favoriete nummers. De muziek begint ingehouden, om steeds meer aan kracht te winnen. Het is de voorbode van een sluimerende golf van energie die omhoogkomt om alles in beweging te brengen, en zo nodig over de kop te gooien. Ik bevind me boven op de golf en laat me meedrijven. Ik voel de kracht, het doet mijn lichaam trillen.

‘John!’

Ik hoor mijn naam roepen. De golf kent mijn naam.

‘John, word wakker!’

Niet alleen de golf schudt me heen en weer, maar iemand beweegt mijn lichaam. Ik open mijn ogen en ontwaar in het halfdonker het silhouet van een vrouw. Haar hoofd is vlak bij het mijne, en ik realiseer me dat het mijn gastvrouw Mitsuyou is.

‘John, we moeten het huis uit!’

De trilling uit mijn droom heeft zich uitgestrekt naar de werkelijkheid en het hele huis beweegt. Ik doe mijn koptelefoon

af, spring uit bed en trek snel een overhemd en broek aan. Het huis kreunt en kraakt, en ik ben dankbaar voor de imposante balken die het dak dragen. Op de trap naar de begane grond moeten we ons vastgrijpen aan de leuning. We wankelen en leunen tegen elkaar. De lampen boven de trap slingeren heen en weer en doen onze schaduwen grillig over de trap fladderen, als dronken geesten. Ik volg het lange, loshangende haar van Mitsuyou, dat bij elke trede over haar schouders golft. Bij de schuifdeur naar buiten doen we snel onze schoenen aan en stappen de straat op.

In het smalle straatje voor het huis waar ik een kamer heb gehuurd, drommen de mensen bijeen, op zoek naar een veilig heenkomen. Ik zie strakke, serieuze gezichten. Er wordt niet gesproken. Mensen houden elkaar vast en wachten af wat er gaat gebeuren. Men berust: hier is een kracht aan het werk die het voorstellingsvermogen te boven gaat.

Mitsuyou staat vlak bij me. Ze draagt een eenvoudige blauwe yukata. Alsof ze mijn gedachten raadt, verontschuldigt ze zich voor haar kleding, die ze gehaast moet hebben aangetrokken. Het is ook de eerste keer dat ik haar met loshangend haar zie. Het hangt tot over haar borsten. Ik kijk naar haar fijngetekende gezicht en haar ogen, waarin het licht van de lantaarns weerkaatst. Ze kijkt ook naar mij en de licht spottende blik in haar ogen doet vermoeden dat ze heeft gezien of gevoeld dat ik haar observeerde, maar ze zegt verder niets. Ik doe er ook maar het zwijgen toe.

Zo staan we tot het beven langzaam wegebt en de mensen naar hun huizen beginnen terug te keren. Ze praten zachtjes, alsof ze bang zijn om het nieuwe evenwicht te verstoren. Mitsuyou en ik zijn de laatsten die in beweging komen, alsof we ons verbond niet willen verbreken. Ik wil haar volgen, maar

bedenk me dan. Ik vraag of ze met me mee wil wandelen, maar ze schudt het hoofd, glimlacht naar me, en gaat naar binnen.

Traag loop ik omhoog. Er is niemand meer, maar vrijwel overal brandt nog licht. Het straatje buigt links af en komt uit op een brede straat. Ik sla rechts af en beklim een stenen trap naar een hoger gelegen deel van de wijk en vervolg mijn weg verder omhoog richting de Kiyomizudera-tempel. De straten zijn uitgestorven en, zoals overal in Japan, schoon. De tempel, omringd door een krans van rode bladeren, torent hoog boven mij uit. Tegenover de afgesloten toegangspoort bevindt zich het wachtlokaal waar de bewaking mij verveeld gadeslaat. Ik knik hen toe en vervolg mijn weg, nu naar beneden.

Nergens is er een spoor te zien van het natuurgeweld dat zojuist nog de huizen deed trillen. Voor de zoveelste keer, veronderstel ik. Soms zullen ze het geweld doorstaan hebben, andere keren moesten de woningen worden herbouwd, zodat een nieuwe structuur en vorm ontstonden. Of misschien bleef de structuur hetzelfde en veranderde alleen de vorm. Ongetwijfeld trachtte men de schade zodanig te herstellen dat het leek alsof er niets was gebeurd. Als dat niet kon, ontstond iets nieuws. Dat voelt in het begin vreemd aan, totdat de herinnering aan het oude is vervaagd en het nieuwe het oude is geworden, bekend en vertrouwd. Hier in deze straten is er voor mij geen oud en nieuw. Ik weet niet of die dakpan gisteren ook al scheef lag. Voor mij herinnert de dakpan niet aan de gebeurtenis van zojuist of welke gebeurtenis dan ook. Ik veronderstel dat er iets is gebeurd waardoor de dakpan, die eerst recht lag, nu scheef ligt. Maar misschien was de dakdekker dronken, of had hij zijn dag niet, en heeft de dakpan altijd al scheef gelegen. Waarschijnlijk is dat laatste overigens niet, de Japanse zorgvuldigheid in beschouwing nemend.

Ook mijn traditionele Japanse ontbijt, met thee, vis en rijst, dat ik elke ochtend voor de deur van mijn kamer vind, ademt diezelfde zorgvuldigheid uit. Mitsuyou prepareert het ontbijt voordat ze naar haar werk gaat. Meestal ben ik al wakker en hoor ik het kraken van de traptreden als Mitsuyou zachtjes naar boven komt en het ontbijt voor de deur zet. Daarna is het even stil voordat ze weer naar beneden gaat.

Toen ik in Kyoto aankwam, zocht ik een kamer waarbij ik niet van tevoren hoefde aan te geven hoelang ik zou blijven. Dat was voor haar geen probleem. Het huis, dat ze van haar ouders had geërfd, bevindt zich in een rustig straatje in de zeer drukke en toeristische wijk Higashiyama. Een machiya, gerenoveerd, met traditionele details. Van buiten kom je via een schuifdeur, met houten traliewerk, in een piepklein halletje waar je je schoenen achterlaat. Je stapt in de klaarstaande sloffen op de verhoogde vloer van het gangetje, rechtdoor meteen de kleine keuken in, of rechts richting de badkamer en de steile trap naar de eerste verdieping. Bij de keuken hoort een balkonnetje dat boven een beekje ligt. Op de eerste verdieping bevinden zich de twee slaapkamers. De mijne links van het gangetje, aan de straatkant, die van mijn gastvrouw rechts. De slaapkamers zijn van het gangetje gescheiden door verschuifbare panelen met een houten rasterwerk waarop papier is bevestigd. Op de tatamivloer van mijn slaapkamer ligt een futon.

Mitsuyou werkt als arts in een kliniek. Ze vertrekt 's ochtends vroeg en komt pas in de loop van de avond terug. Ze leeft voor haar werk. Vrienden of familie heb ik tijdens de eerste drie weken van mijn verblijf nog niet gezien. Ik heb het huis de hele dag voor mezelf. Als ik reis, verblijf ik meestal in hotels en nu woon ik opeens samen. Ik vind haar leuk en

aantrekkelijk. Het smeult tussen ons, maar het is nog niet tot ontbranding gekomen. Soms staat ze dicht bij me, raken onze handen elkaar, maar er is een onuitgesproken grens die we niet overschrijden.

Ik kan me niet voorstellen dat ze geen relatie heeft gehad, maar in het huis staan nergens foto's en ze heeft het alleen over haar zus, dus ik vermoed dat ze ook geen kinderen heeft. We hebben het over wat we hebben beleefd op de dag dat we elkaar spreken. Bij mij is dat wat me is opgevallen tijdens mijn wandelingen, bij haar wat ze op haar werk heeft meegemaakt. Altijd aan de keukentafel. Als ze vroeg terug is van haar werk kookt ze en eten we samen. Soms haal ik wat te eten en dat eet zij dan als ze laat thuiskomt. Veel woorden hebben we daarvoor niet nodig. Het is vanzelfsprekend.

De met natuurstenen geplaveide, smalle historische straatjes zijn verlaten. De talloze souvenirwinkels en restaurants zijn gesloten, houten luiken voor de ramen. Overdag zijn ze het domein van ontelbare bezoekers die een glimp willen opvangen van het verleden, van de tijd dat handelslieden en ambachtslieden hun goederen verkochten aan vrouwen in kimono, de samoerai trots door de straten schreden, en de courtesanes hun diensten aanboden aan wie ervoor wilde betalen. De bezoekers van deze tijd trachten zich glimlachend, en met uitgestrekte arm, te verbinden met de tijd van toen. Op zoek naar vluchtigheid. Of misschien juist niet, willen ze laten zien dat ze bestaan. Voor altijd, door hun ervaring vast te leggen en te delen, zodat iedereen er getuige van is en het onderdeel wordt van onze gezamenlijke berg herinneringen.

Nu het donker is, krijgt het verleden pas echt de ruimte om te herleven. Ik hoor de zachte tonen van de koto en een geisha komt me tegemoet, haar gelaatstreken verborgen onder een

laag witte schmink. Onbewogen door wat ze ziet, waar ze is en in welke tijd. Ze loopt vlak langs me heen en ik ruik de geuren van bloemen die ik niet ken. Als ik me omdraai om haar na te kijken, is ze verdwenen.

Ik wandel verder de berg af richting de Kamorivier; langs tempels; onder de felgekleurde herfststooi van bomen. Het is nog steeds warm, ik heb dorst en de overal aanwezige frisdrankautomaten kijken me uitnodigend aan. Ik voel in mijn broekzak, meestal zitten er wel een paar munten of bankbiljetten in, maar dit keer voel ik tevergeefs. Ik loop langs de oude tram, de musea en het Rohmtheater. Langs het Okazaki-kanaal volg ik het voetpad richting de rivier. Rode bladeren knisperen onder mijn voeten, terwijl aan mijn rechterzijde het water zachtjes voorbij kabbelt.

Op een brug over het Okazaki-kanaal, vlak bij de waterkrachtcentrale, staat een man. Vanuit de verte dacht ik dat ik het me verbeeldde, maar als ik dichterbij kom, blijkt de schim vorm te krijgen en te bewegen. Leunend op een wandelstok maakt hij met zijn rechterhand bewegingen in de lucht, terwijl hij geconcentreerd naar het snelstromende water kijkt. Ik kuch even om mijn aanwezigheid kenbaar te maken. De hand blijft in de lucht hangen terwijl de man zich naar mij toe draait. Hij maakt een buiging en ik buig terug. De vrijwel kale man draagt traditionele bruine kleding en slippers. Nadat hij zich weer naar het water heeft gekeerd, ga ik naast hem staan. Het water glinstert me tegemoet, een windvlaag doet de bomen ruisen. We zwijgen, terwijl mijn bruggenoot doorgaat met de bewegingen in de lucht. Zijn handbeweging stopt als de aarde weer zacht begint te trillen. Hij kijkt aandachtig naar het water, waarin wervelingen ontstaan. Verder lijken de aardschokken hem totaal niet te verontrusten. Zijn rust slaat op me over,

alsof ik me in een diepe meditatieve staat bevind. Het water spoelt over me heen.

‘Voel je het water?’ vraagt de oude man.

‘Het is nat.’

Mijn antwoord doet de oude man grinniken. ‘Alleen dat?’

‘Ik word meegevoerd door een enorme golf. De golf kromt zich en stort zich met donderend geraas naar beneden. Om in het niets op te lossen.’

‘Sneeuwt het?’

‘Ja, het sneeuwt.’ Mijn antwoord verbaast me. Het was me eerder niet opgevallen, maar het sneeuwt. Grote vlokken sneeuw dwarrelen traag naar beneden. De golf lijkt in te houden om de sneeuwvlokken de gelegenheid te geven hun tocht te volbrengen. Het is een beeld uit de droom die ik vannacht had.

‘Het is een cyclus: water gaat over in sneeuw en weer terug in water. Het enige wat daarvoor nodig is, is verbeelding.’ Hij zegt het langzaam en plechtig.

‘Een eeuwigdurende cyclus van creatie en vernietiging. Onverschillig en onbekommerd,’ zeg ik zachtjes.

De tanige oude man draait zich opnieuw naar me toe. Vanonder de zware grijze wenkbrauwen kijken twee ogen me peinzend aan. Hij heeft een expressief gezicht waarop de mond zich continu in een lichte glimlachstand bevindt. Geen moment heb ik het gevoel hier met een vreemde te staan. Ik sta met een oude vriend op een brug en we kijken samen naar wat er gebeurt. Onverschillig en onbekommerd.

‘Een interessant onderwerp voor nadere beschouwing,’ zegt hij.

Hij zoekt even in de zakken van zijn gewaad en geeft me een fraai bewerkt, langwerpige houten naamkaartje. Aan de ene kant staat een tekening van een draak, die zich laat dragen

door de lucht. Aan de andere kant staan zijn naam, Katsushika Hokusai, prentkunstenaar, en een adres in Kyoto. Ik bedank hem en nadat hij me heeft gegroet, vertrekt hij. Het tikken van zijn wandelstok sterft weg in de nacht.

Ik stop het kaartje in mijn broekzak en leun op de reling van de brug, terwijl het water langs mijn gedachten stroomt en me omringt. De wereld verstomt en mijn gedachten worden zacht en traag. Alsof ze zijn aangelengd, waardoor de intensiteit vermindert. Ik sta niet meer op de brug, maar bevind me in een eindeloze lege ruimte waar mijn gedachten als stapelwolken voorbijrijven. Soms hangt een wolk stil en kan ik er omheen lopen. Andere wolken omringen me en ontnemen me een moment het zicht op de ruimte. Het is een vredig schouwspel en ik voel me thuis.

Een schuchtere, zachte groet brengt me terug op de brug. Mijn ogen moeten wennen aan het donker van de nacht. Een Aziatische vrouw is naast me komen staan. Ik heb haar niet horen aankomen. Het ene moment is er een lege ruimte en het volgende moment is die ruimte opeens gevuld. De vrouw, die tot aan mijn schouder reikt, draagt een eenvoudig, mouwloos wit jurkje. Ze heeft stevige armen en lang, zwart haar dat los over haar schouders hangt. Vanuit haar opvallende, ietwat rechthoekige gezicht, nemen twee ogen mij nieuwsgierig op.

‘Waar kijk je naar?’ vraagt ze met een zangerige, vrij hoge stem.

‘Eigenlijk ben ik meer aan het luisteren dan aan het kijken.’

‘Je luisterde vast naar het concert van de krekels, tenminste, tot de aarde begon te trillen.’ Haar stem gaat iets omhoog als ze dat zegt.

‘Vond je het eng?’ vraag ik.

‘Ik vond de aardbeving van middernacht doodeng, ik moest

halsoverkop mijn hotelkamer uit. Ik heb een jurkje aange-
trokken en ben uit het gebouw gevluht. Gelukkig is het nog
heerlijk warm. Ik was zo wakker dat ik een wandeling ben
gaan maken. Benieuwd waar mijn benen me zouden brengen.'

'Enig idee waarom je benen je hier hebben gebracht?'

'Ik denk omdat hier iets te zien is.'

Ik wijs naar het water beneden ons. 'Ik heb net geleerd over
de vorm en kracht van water.'

'Loop je hier vaker?'

'Ik maak in de avond graag een wandeling door de stad,
langs rivieren en kanalen.'

'Ik houd ook van water,' zegt ze. 'Soms wil ik op het water
lopen. Dat kan dan omdat ik zo licht ben dat het water me
kan dragen of omdat er tegelijkertijd aan de andere kant van
het water iemand precies in mijn stappen loopt, zodat we
elkaar in evenwicht houden.'

'Een spiegelwereld! Heb je het uitgeprobeerd?'

'Zojuist nog. Ging moeiteloos! En nog helemaal droog.'

Ze draait een rondje om haar as en ik moet lachen. Ze is een
stuk jonger, schat ik zo in, maar ik vind haar erg aantrekkelijk.
Ze heeft een ontwapenende directheid.

'Jij bent slank, ik denk dat het water jou wel wil dragen,'
zeg ik.

'Ik denk dat het water jou niet wil dragen.'

'Vind je me te dik?'

'Nee, en ook dikke mensen kunnen op het water lopen. Het
gaat erom dat je erin gelooft, en je moet veel oefenen.'

Haar lange, loshangende haar wordt door de wind in haar
gezicht geblazen. Tussen de haren door kijkt ze me uitdagend
aan. Haar blik brengt me terug in een andere tijd, en ontnemt
me een moment de adem.

